

V, 82.

2.417a

CVRIAM
REGNITIANAM
NON, NVLLO, IVRE
HERMVNDVRORVM
COGNOMINANDAM
DISSERIT. XXXVI

VT
AD
SERENISSIMI, PRINCIPIS, AC, DOMINI
DOMINI
FRIDERICI. CHRISTIANI
MARGGRAFII, BRANDENBVRGI, PRVSSIAE, DVCS
RELIQVA
NVTRITORIS, CVRIANI, MVNIFICENTISSIMI
NOMINALIA

IN, ISTO D, XIII, MAII, CIOCCCLXVIII

H. L. Q. C
GRATISSIMO, IN, OMNIVM, VITAE, AVCTOREM, ANIMO

OBEVND
CVRIAE, PROCERES, ET, CIVES

VT, DECET
EAT, ROGATVM
PAVLLVS, DANIEL, LONGOLIVS

CVRIAE, REGNITIANAE
LITERIS, IOANNIS, ANDREAE, HETSCHELII

Pensu III.

POSTERIOR PARS.

NVM SALZA FLVMEN CATTIS HERMVNDVRIS Q
CONTERMINVM?

Index dictorum.

§. I. Catti quibusnam?	§. VII. Num in eo flumen falsum?
§. II. Vnde?	§. VIII. An ibi HERMVNDVRORVM pagus?
§. III. Quinam?	§. VIII. Num flumen falsum conterminum?
§. III. Num flumen falsum Mansfeldicum adtigerint olim?	§. X. Ad quos illud pertinuerit?
§. V. Quot medio aeuo ab Hassis pagi nominati?	§. XI. Num HERMVNDVRIS conterminum?
§. VI. Num eorum aliquis HERMVNDVRIS conterminus?	

§. I.

CATTI 1.) audiunt Graecis τὸ X amantibus ΧΑΤΤΟΙ, 2.) vnde forte Latine scribenti 3.) CHATTI, vt firmitas et vigor vocis quasi quibusdam neruis additis intenderetur, 4.) Haud longe distant ΧΑΤΤΑΙ 5.) siue CHATTAI, 6.) longius tamen ΧΑΤΤΑΙ 7.) siue CHAVTAI, 8.) Itis propius accedunt ΚΑΤΘΑΙ. 9.)

§. II.

1.) Taciti Annal. Lib. I. Cap. LV. n. 1. Cap. LVI. n. 1. 4. 7. Lib. II. Cap. VII. n. 1. 2. Cap. XXXI. n. 2. Cap. LXXXVIII. n. 1. Lib. XI. Cap. XVI. n. 2. Lib. XII. Cap. XXVII. n. 2. Cap. XXVIII. n. 1. Lib. XIII. Cap. LVII. n. 1. 3. Hist. Lib. III. Cap. XII. n. 3. Cap. XXXVII. n. 4. German. Cap. XXVIII. n. 1. Cap. XXX. XXXI. XXXII. XXXV. XXXVI. saepius Cap. XXXVIII. n. 1. Suetonii in Domitian. Cap. XIII. Iulii Capitolini in Antonin. Philosop. Cap. VIII. Spartiani in Didio Iulian. Cap. I. Iuuenalis Sat. III. vs. 147.

Eutropii in Breviar. Hist. Rom. Lib. VII. Cap. XXIII. Statii Lib. I. Siluar. I. vs. 27.

2.) Strabonis Γεωγραφ. Lib. VII. p. 446. et 448. hic quoque eos vulgi ΒΑΤΤΟΙΣ substituente Cluuerio in German. Antiq. Lib. III. Cap. XVIII. item Dionis Casii Ιστορ. Lib. LV. p. 584.

3.) Plinio Hist. Nat. Lib. III. Cap. XIII.

4.) Si audieris Aulum Noct. Att. Lib. II. Cap. III. Iunge dicta supra Cap. III. Sect. I. Int. II. Part. VI. §. XVIII.

5.) Qui in quibusdam Ptolemaei

§. II.

Vnde vero illud natum? Est, 1.) cui videntur a *Kaze* dicti, quo nostrates *felem* denotant. Nec diffitemur, in diuersis linguae nostrae dialectis illud animal domesticum scribi *cat*, *cath*, *chat*. 2.) Neque inde macula inuratur genti, si hocce nomen de *vigilia* interpreteris. 3.) CATTIS enim 4.) *minax vultus et maior animi vigor*. „Idem vero animal alicubi *Katte*, alibi *Hesse* dici, 5.) equidem meum non fecerim. 6.) Vereor, ne cum *Hemze* confundatur, quo *mas* huius brutorum generis vulgo indicatur. Sane literarum *K* et *H* permutatio non tam infinitis locis se se exerit, quam quidem venditur. 7.) Neque et iam adeo dedecori fuerit ei, qui

Ccc 2 non

Γεωργαφ. ἢ Φυγῆς. Lib. II. Cap. XV. libris, quales Clueterio German, Lib. III. Cap. V. Willichio ad Tac. Germ. Cap. XXX. fuere, vt et Spenero in Notit. Germ. Antiq. Lib. III. Cap. III. §. I. sub (h) Pfef. fingero ad Vitriar. I. I. P. Lib. I. Tit. XVI. §. XI. p. 355. atque Wullemanno de Hermundur. et Thuring. §. VIII.

6.) Qui in recentissima illius Geographi Europae Tab. III.

7.) Ex eiusdem Claudii libro Argentiniae industria Andr. Schotti anno CIOXXII. forma maiori prodeunte,

8.) Quas expressit, qui incidit ad illud Schottianum exemplum Tab. III. Europae.

9.) Eutropii n. I. nominati Paraphrastes Pacanius eos ita scripsit, iidemque minori vi surrogari possent Martialis Epigr. Lib. VII. Epigr. XXVIII. vs. 1. *Partis* pro aliorum CATTIS, eiusdemque Lib. VIII. Epigr. XXXVI. vs. 5. *chartis*, pro quo Gruterus legendum censebat CATTIS. Quam prope enim illis binis vocibus accedit CHATTIS,

praesertim ultimo, si vulgata vitio laborent.

§. II. 1.) Leibnitijs ad Tac. German. Cap. XXX. n. 1. in Script. Rer. Brunsvic. Tom. I. p. 10. sub i) et in Collect. Etymolog. Part. I. p. 103. Improbatur Cl. Wenkio in Hist. Hasf. Part. I. §. III. Obferu. I. p. 11.

2.) Ceu videre est in Wachteri Gl. German. Tom. I. p. 818.

3.) Cum eodem Germanorum Aristarcho.

4.) Quales celebrat Tacitus de Morib. German. Cap. XXX. n. 3.

5.) Vt scripsit iste Leibnitijs loco priori n. I. nominatus.

6.) Sane tota Bremenfis Teutonica Societas in Lexic. Saxon. Infer. v. *Hesse* Tom. II. p. 626. hanc vocem interpretans nullam illius significatus mentionem fecit, quam tamen fecisset, si id per Saxoniam inferiorem, qua Vir ille Doctissimus potissimum versatus fuit, inuisisset.

7.) Saepius adpellato Leibnitijs,

non nisi caede hostis se absoluat ignominia ignavi et imbellis, 8.) si CATTI nomen a Cadden arcesfas, quasi eos hostem captare et lacere dicat. 9.) Nec multum disfederit, 10.) qui a prisco Catten, vnde Gallofrancis adhuc Chasfer n.) superest, illud nomen petat. Hoc enim eis competit, si modo ex institutis omnium Germanorum 12.) *vita omnis eorum siue in venationibus siue in studiis rei militaris constiterit. Prosequebatur enim CATTOS saltus Hercynius simul atque deponebat.* 13.) Sed et *alios ad proelium ire vidisses, CATTOS ad bellum.* 14.) Iis quippe *multum rationis ac sollertiae. Praepone electos, audire praepositos, nosse ordines, intelligere occasiones, differre impetus, disponere diem, vallare noctem, fortunam inter dubia, virtutem inter certa numerare.* 15.) Ad hoc qui suum aduerterit animum, 16.) CATTORVM nominis incunabula inuenit 17.) in illo maiorum nostrorum *Cat*, quod peperit *Catualdam, Catumerum, Cateiam, Catobrigam, Catwicum, Cadonum, Chatuarius*, alia. 18.) In adpellationibus enim horum cunctorum ratio videtur *habita belli.* 19.) Nactus autem esse nomen suum a *Cate*, quod aliis *Cot, Core, Cottage*, 20.) vnde in quibusdam Saxoniae supe-

8.) Quales forte experti sint Romani CATTOS. Sane id perhibet paullo ante excitatus Cornelius Cap. XXXI. n. 3.

9.) Cum Leibnitio n. 1. bis laudato, cuius verba denuo adposuit Cl. Steffenius in Hist. de Prisc. Teuton. Incol. Cl. III. p. 177. Ad das Fresnei Lex. Med. et Infim. Latinit. v. *Catta*.

10.) Eccardus de Orig. German. Lib. I. §. CIII. p. 230.

11.) Quod quidem Wachterus in Gl. German. Tom. I. p. 726. ab *Herzen* petiit.

12.) Ex sententia Caesaris de Bello Gall. Lib. VI. Cap. XXI. n. 3.

13.) Si recte sibi constat Tacitus Cap. XXX. n. 1.

14.) Ex eiusdem iudicio, quod habetur acerrimum, n. 8.

15.) Vt et hoc n. 4.

16.) Vt aduerterit Wachterus Gl. Germ. Tom. I. p. 241.

17.) Quae inuenit idem literator p. 253. seqq.

18.) Quae et iam protulerunt Duumviri istarum rerum peritissimi Leibnitius in Collect. Etymolog. Part. I. p. 103. et Loefcherus in Literat. Celt. Thes. XII. p. 18.

19.) Quod liquido constat ex Leibnitio, Loefchero, Wachtero.

20.) Quam in rem iuuabit euoluiste Lexicon Cangianum v. *Cota*, Schilterum in Gl. v. *Kor* Thes. Antiq. Teuton.

superioris regionibus adhuc *Corsati*, *Cosfati*, *Cosfeti*, 21.) vereor, ne tam facile omnibus persuaserim. Profecto enim in veteribus, quae supersunt de CATTIS, monumentis nulla mentio eorumdem, quibus vsi sunt, sedium atque aedificiorum. Neque tamen dubitauerim, ea fuisse *tuguria* atque *casas*, 22.) quas ita dixerunt. Ceterum amauerint 23.) at, si audis, vocari eius gentis nationes *Battos* 24.) *Caninefates*, 25.) *Mattiacos*, 26.) quorum caput *Mattium*, 27.) imo *Chattuarios*, 28.) qui aliis 29.) *Attuarii*. 30.)

§. III.

Quoties autem non τῶ C iunxerunt H, 1.) et huic illud subtraxe-

C c c 3

Tom. III. p. 520. Haltausium in Gl. German. Tom. I. v. *Kor*, p. 1125. seq. et recentissimum Lexicon Bremense Teutonicum v. *Kate* Vol. II. p. 750.

21.) De quibus praeter Vocabularium Cangianum et Haltausianum videndum Wachterianum p. 250. atque Klingnerus in Collect. de I. Russ. Part. I. Cap. III. §. X. p. 7.

22.) Quam *Kore* dicunt literae in Falkii Cod. Tradit. Corbei. Dipl. CCCXXVIII. p. 916.

23.) Quod visum iam Aiermanno in Introd. ad Hasf. Histor. Sect. I. Cap. I. §. II. sub (*) p. 39.

24.) Strabonis Γεωγραφ. Lib. VII. P. 448.

25.) Velleii in Hist. Rom. Lib. II. Cap. CV. n. 1. Taciti Hist. Lib. III. Cap. XV. seqq. Plinii in Hist. Nat. Lib. III. Cap. XV. cui quidem aliquot literis aliter scribuntur. Conferas Cellarium in Notit. Orb. Antiq. Lib. II. Cap. III. Sect. XII. §. CLVI. seqq.

26.) Plinii in Hist. Nat. Lib. XXXI. Cap. II. Taciti in German. Cap. XXVIII.

n. 3. Ammiani Marcellini in Hist. Lib. XXVIII. Cap. III.

27.) Taciti Annal. Lib. I. Cap. LVI. n. 6. Ptolemaei Lib. II. Cap. XI. et Notitiae Ciuit. Septemtr. a Lindenbrogio ad Ammian. Lib. XXVIII. Cap. III. citatorum, cuius eruendi causa omnem plane mouerunt lapidem Leibniti in Epist. in Monument. Hasfiac. Schminkianis Tom. II. p. 760. seqq. descripta, Schminkius ipse in eorumdem Tom. I. p. 1. seqq. Estor in Kuchenbeker Anal. Hasfiac. Collect. II. p. 363. seqq. Aiermannus n. 14. nominatus §. V. seq. et de Monte Tauno §. III. et Cl. Wenkius in Hist. Hasf. Part. I. §. XIII. Numuline vel recentissime cusi *Mattier* nomen in fronte gerentes atque in regione Brunsvici obuerfantes *Mattiacorum* adpellationem conseruauerint?

28.) De quibus §. proximo extr.

29.) Interpretibus Velleii statim adpellati.

30.) Velleii in Hist. Rom. Lib. II. Cap. CV. n. 1.

§. III. 1.) Vt iam monuit Cluuerius in German. Antiq. Lib. II. Cap. XXXX. at-

traxerunt? 2.) Hinc non est, quod existimes, illas 3.) gentis, de qua iam sermo, adpellationes toto, quod aiunt, caelo a se dissi- dere. Si CHATTOS capite trunces; erunt HATTI. 4.) Nec minus faepe 5.) A transit in sonum *τῶ* E. 6.) Sic nascuntur 7.) HETTI siue HETTIH. 8.) Porro, quis est adeo expers linguarum, qui ignoret, 9.) S et T esse confines? 10.) Iam habueris nunc HASSOS II.) nunc HESSOS, 12.) perinde ac, 13.) qui ab illis no- men suum nacti fuerint, 14.) *Chattuarios* et *Chaluarios*, 15.) Sic non opus est dicere, 16.) C fuisse in H mutatum, quin potius CH et

que recentius Perillustr. Estor de Antiq. Hasl. Formul. in Kuchenbeker Anal. Haslac. Collect. II. p. 349.

2.) Vt idem Cluuerius atque Schilte- nus in Glosar. sub CH, quo imple- nit eius Thesaur. Antiq. Teutonic. Tom. III. Frikins p. 153. item Feinius a Steffen- sio in Hist. Prisc. Incol. Teuton. Cl. II. p. 92. sub g) laudatus.

3.) §. I. recensitas.

4.) Ex indicio illius Cluuerii Lib. III. Cap. V. cui addas Kirchmaierum ad Tac. German. Cap. XXX. pr. Weinrichium de Abbatia Herrenbreitungen §. I. sub d) in Kuchenbeker Anal. Haslac. Coll. XII. Obs. I. p. 232. Confer etiam huius no- strae commentationis Cap. III. Sect. I. Int. II. Part. VI. §. XVIII.

5.) Quale memini exemplum me pro- posuisse in Hermundurorum Notit. Lib. I. Cap. I. Sect. I. §. III. imo plura in hoc ipso, quem pene pertexui, commenta- rio Cap. II. Sect. II. Int. II. P. III. §. V. et in Anal. Brandenburg. Tom. VI. Cap. II. p. 292. atque Tom. VIII. Cap. II. p. 247.

6.) Quod in voce *Hesforum* contigisse scribit antea n. I. laudatus Estor.

7.) Aethici in Cosmographia Melae Gronouiano subiuncta p. 716.

8.) Quo respexisse videtur Melanthon de Voc. Reg. et Gent. in Scharidii Rer. German. Tom. I. p. 78.

9.) Qui ignorat, reuoluat Cap. II. Sect. II. Int. II. P. I. §. V. ubi quaedam adtuli.

10.) Quod ad *Hesforum* nomen appli- cauit Menso Altingius in German. Infer. Part. I. v. *Bataui* plane suffragante Estorio, item Feinius apud Steffenium in Hist. Prisc. Incol. Teuton. Cl. II. p. 92. sub g). Conferatur Rau in Monum. German. de Ara Vbiorum Lib. I. Cap. I. §. III. p. 13.

11.) Quos iam agnouit Cluuerius Lib. III. Cap. V. Concinit Kirchmaierus,

12.) Quos aequae Cluuerius,

13.) Quod censuerunt n. 10. nominati.

14.) Ita censente Cluuerio Lib. III. Cap. V. et XV.

15.) De quibus egi multis in Hermun- durorum meorum Notitia non dum edi- ta Lib. I. Cap. I. Sect. I. §. III. n. 12.

16.) Vt edixerunt Wachterus p. 241. seq. et Kirchmaierus.

et *II* promiscue fuisse adhibita. 17.) Sublato tamen utroque adpellantur 18.) illi ASSI. 19.)

§. III.

Qui didicit, 1.) tempore procedente multas in variis terrarum locis fuisse factas mutationes, totque populorum disidiis atque migrationibus fines eorum nunc prolatos nunc coarctatos, non improbat, si vel nunc *Catti* siue *Hesfi* ab illo laeu falso, quem pro *flumine gignendo sale secundo atque anme, in quo sal proueniebat*, 2.) commendauimus, 3.) sint remotiores, 4.)

§. V.

Non tamen medio aeuo adeo remoti fuerint. Tum enim tres 1.) videntur fuisse pagi, qui ab *Hasfis* illa *Chattorum* progenie nomen suum nacti erant. Caue autem, ad eos 2.) referas pagum *Hasagowe* siue *Hasagowe* sub maiori *Grabfeld* comprehensum, 3.) *Hasforum* tamen

17.) Cuius conuincaris, si vel nostrorum Analectorum Brandenburgicorum Tom. X. Cap. II. Sect. VI. n. 582. p. 250. euolueris.

18.) Aimoino de Reb. Francie. vt iam obseruauerunt *Furstenbergius* in *Monam.* *Paderborn.* p. 143. *Spenerus* in *Notit. German. Antiq. Lib. III. Cap. III. sub (h)* p. 194. *Feinius* referente *Steffensio* in *Hist. Vet. Teuton. Incol. Cl. II. p. 92.* sub g) et *Cl. III. p. 177.*

19.) Ita superseideas opera, quam *Hasforum* nomini impenderunt, quamque vel vt in vna tabula exhibuit *Perill, Estor* p. 348. sub b).

§. III. 1.) Qui non dum didicit, discat a communi geographiae magistro *Ptolemaeo* Lib. I. Cap. V.

2.) Referente *Tacito* *Annal. Lib. XIII. Cap. LVII. n. 1. et 2.*

3.) Priori parte huius III. Penfi.

4.) Quo argumento militant secus sentientes.

§. V. 1.) De quibus doctorum sententias referre, longius est. Potiores collegit *Abbas Gottwicensis* ni potius *Hahnus Bambergensis*, ad quorum *Chronicon* lectorem ablegabo, cuius interest earum praecipuas nosse. Ibi enim vel vt extricata densis cerua plagis.

2.) Ad quos retulerunt prae ceteris *Winkelmannus* in *Hasf. Chron. Part. I. Cap. III. et fictus Wettermannus* in *Wetterrauiac* Cap. V. in *Kuchenbekeri Anal. Hasfiac. Collect. II. Obs. V. p. 391.*

3.) Quem bene descripsisse *Iunkerum* in *Introd. ad Geogr. Med. Aeu. Part. II. Cap. V. p. 243.* seq. pronunciat in *Aiermanni Introd. ad Hasf. Histor. Sect. II. Cap. II. §. VIII. et VIII. et in Chron.*

tamen fuit pagus, qui *Asforum*, *Hasforum*, item *Hasfi*, *Hesfi*, dicitur, quem Adram, Fulda, Schwalma et Ohma rigabant. 4.) Alteri nomen est *Hesfiga*, *Hesfa*, *Hesfi*, *Hesfum*, *Esega* et *Esefeki* inter fluuios Dimolam et Iteram in hodierna Hasfia inferiori. 5.) Tertius 6.) scribitur *Hasfaga*, *Hasfagau*, *Hasfagarwe*, *Hasfagoi*, *Hasfagome*, *Hasfega*, *Hasfegarw*, *Hasfegun*, *Hasfigani*, *Hasfigau*, *Hasfigawi*, *Hasfigowe*, *Hasfigun*, *Hasfigau*, *Hasfigow*, *Hasgow*, *Hasgowe*, *Hosgon*, in Nordthuringia, quem non a, nescio quo, *Hesfo*, 7.) quis enim pagorum vniquam a principe aliquo viro nomen traxit? sed ab *Hasfis* nominatum fuisse, certum est. 8.)

§. VI.

Hic pagus, qui multis 1.) alterum quasi Sphingis aenigma, 2.) inter fluuios Salam, Vnstrutam, Willerbacum et Wipperam ad vrbem Merseburg extensus, 3.) vbi Comitatus Mansfeldicus et Episcopatus

Gottwic. Lib. III, Cap. CLXXXVIII. p. 622. seq.

4.) De quo Chronicon Gottwicense Lib. III, Cap. CCII, p. 627. seqq. cui multum lucis accendit Perillus Estor in Kuchelbeker Anal. Hasfiac. Coll. II, Obseru. II, p. 231. seqq. vt in Origin. Iur. Publ. Hasfiaci Cap. I. §. V. p. 20. pluribus superfedere potuerit. Omnium maxima in inuestigando illo pago sagacitas fuit Aiermanno in Introd. ad Hasf. Hist. Sect. II, Cap. II, p. 108. seqq.

5.) Quem post eiusdem Chronici Cap. CCI, p. 626. seq. idem Estor in Origin. laudatis p. 19. seq. exsecutus est.

6.) Quem idem Vir Doctissimus ibi p. 19. in apricum posuit a Iunkerio in Geogr. German. Med. Aeu. Part. II, Cap. V, p. 243. non dum satis expositum, nec in Chronici Gottwicensis Cap. CC, p. 625. seq. vt par erat, definitum. In eo defi-

niendo omnibus palmam praeripuit R. in Kreisgii Anal. Hist. Saxon. Tom. I, Obs. XI, p. 271. seqq.

7.) Vt visum fuit Eccardo in Origin. Pamil. Anhalt. Cap. I, §. II, Geneal. Princip. Saxon. Super. additis p. 492.

8.) R. n. 6. laudato p. 271.

§. VI. 1.) In quorum numero Meibomius iunior in Script. Rer. Germ. Tom. III, p. 102. Paullini de Pagis in Rer. German. Syntagm. p. 581. Conringius de Antiq. Stat. Helmstadii p. 75. Iunkerus in Geogr. Germ. Med. Aeu. Part. II, Cap. V, p. 244.

2.) Vt adpellauit auetor Chronici Gottwicensis Lib. III, Cap. CC, p. 625.

3.) Vt dicitur Meibomio seniori in iisdem Script. Rer. Germ. Tom. III, p. 101. Leukfeldio in Antiq. Halberstad. Part. I, §. XIII, p. 16. et in Antiq. Groning. Cap. II, §. VIII, p. 15. Kettnero in Antiq.

§. XI.

Caecutierit autem aut praefraete obloquatur grauisimo scriptori, 1.) qui nolit, HERMVNDVROS fuisse CATTIS *conterminos*. Quis gentem genti *conterminam* venditauerit, quarum vna alteri e longinquo bellum intulit? Quis dixerit Ruthenos Prusis confines, quos inter paucis abhinc annis fuit multis proeliis certatum? Et tamen fuit, 2.) qui audacter pronunciat, quia istae priscae Germaniae gentes *flumen gignendo sale fecundum* et *conterminum vi traxerunt*, nondum sequi, ibi HERMVNDVROS sedem habuisse suam fixam.

Iam sacrauere quidam nostratium non aduersarios sed se ipsos Deo T. O. M. quo voto nemo occidioni detur, quin patria communis fruatur tranquillitate, si eidem ita visum, longa. Ea vero sita est maxime in OPTIMO PRINCIPE, cuius secundum nomen pridie idus Maias in fastis nostris conspicitur. Illum autem diem, nos in votis habere, vt PATER patriae CLEMENTISSIMVS obeat laetus, inde quisque, quam hisce inuitamus, colliget, quod ipsi illa die CHRISTIANO dicata prius simus obituri, qua par est, pietate. Id sunt exsecuturi quinque nostratium, si vltimum excipias, prosa quaesituri, quod decet tirones bonae indolis, dubitanter:

IOANNES GEORGIUS GOTTFRIED DOPPELMAIER vernacula, *an decies repetita pariant nauseam?*

IOANNES HEINRICVS TRETSCHER Latina, *an commodum de re numaria saepius disserere?*

CHRISTOPHORVS PETRVS TAVBER Teutonice, *an vtile toties de eadem re dicere?*

CAROLVS GOTTLÖB HASS Romana, *an animi imperantium ianua numi eorum?*

PETRVS ABRAHAM HOENIG carmine Mantuano *an memoriam principum quidnam moneta constantius seruet?*

His

1.) Cornelio saepius adpellato.

Obseru. I. §. III. p. 24. imo pluribus

2.) Grupen in Orig. German, Part. I. §. VI. p. 31.

His iam plane accinctis accessit

IOANNES GEORGIUS FRIDERICVS FORSTER ad aliquot horas se subtrahens tenerorum gregi, quem cultus diuini et vitae probae rudimentis bene imbuat, chorumque sacrum moderetur Boboneofani in vicina Saxonia, commendatione Perillustri Friderici Augusti de Reizenstein equestris ordinis incliti Curianae, qua patet, prouinciae Capitis alterius Splendidissimi suo iure vocauit Generosissimum Reizensteiniorum Par anno superiori vergente. Tum, ne moras ipse faceret, cum iam per sex menses variae ei erant factae, transit in munus, quo Consistorii Lipsiensis Patres Grauisissimi ipsum satis tentatum censuerant dignum. Qui tamen memor, quot et quanta beneficia benefica nostra Curia in eum effudit, quem Pater Probus Ioannes oppiduli Arzbergensis ciuis ante nouem annos ad Curiani ordinem quartum adduxerat, sibi religioni duxit, ea silentio transire, et ingrati animi, quem canere peius atque angere fugit, praebere speciem. Omnia enim alia tribus annis cum semestri, quibus inter ciuis gymnasii superioris auditorii egit adtentus atque bene moratus, docuit bifariam carmine Teutonico anno huius seculi sexagesimo quarto in sollennibus nataliciis SERENISSIMI FRIDERICI CHRISTIANI pro eo ad vota nuncupanda prouocans auditores et anno abhinc memoriam Athenaei Curiani MDCCXXXVI, inaugurati auditoribus proditurus, quod erat gymnasii ducis, praesertim simul alumnorum praefecti musica excellentis. Quis igitur prius habeat vel demum easdem laudes atque grates canere Curiae?

Cuius autem potius sit bonis verbis eum ad ludum suum remittere, quam ludum literarium, quo illi praeparatus fuit, regentis? Quod huius rei testibus gratius faciendi causa hic praefabitur de numis quadratae formae, quos certaminis ludicri, quo autis lignea perticae adfixa sagittis deiicitur, aut tabula sclopetis petitur, ergo fieri fecerunt Principes, prae ceteris, Brandenburgicoculmbacenses.

Yb 4473

1078

ULB Halle

3

006 302 904

20

CVRIAM
REGNITIANAM
NON, NVLLO, IVRE
HERMVNDVRORVM
COGNOMINANDAM
DISSERIT, XXXVI

VT
AD
SERENISSIMI, PRINCIPIS, AC, DOMINI
DOMINI
FRIDERICI, CHRISTIANI
MARGGRAFII, BRANDENBVRGI, PRVSSIAE, DVCIS
RELIQVA
NVTRITORIS, CVRIANI, MVNIFICENTISSIMI
NOMINALIA

IN, ISTO D, XIII, MAII, CIOCCCLXVIII
H. L. Q. C.
GRATISSIMO, IN, OMNIVM, VITAE, AVCTOREM, ANIMO
OBEVNDIA
CVRIAE, PROCERES, ET, CIVES
VT, DECET
EAT, ROGATVM
PAVLLVS, DANIEL, LONGOLIVS

CVRIAE, REGNITIANAE
LITERIS, IOANNIS, ANDRAEAE, HETSCHELII